

Nr. 14.
An. IX.
1885.

Gherla
1/13
Nov.

FAMILIAR

Apare in 1/13 a fie-carei lune. — Pretiulu pre unu anu e 4 fl., $\frac{1}{2}$ anu 2 fl.
pentru Romani'a pre anu 10 franci — lei noi.

SUSAN'A DIN SIERBANESCI

si

TERINTE VIERIULU.

BCU Cluj / Central University Library Cluj — Schitia din vietii'a poporului romanu.

De

GR. CRETIESCU.

(Urmare.)

III.

Cându parasti cugetarile acestea, mai aveám a suf o cósta de colina; si ajungeám la locinti'a unchiului meu.

Nu mai aveám multu de mersu si trebuiá se imbraşiesezu omulu in ai carui'a ochi a crescutu iubiti'a mea mama; trebuiá se sarutu omulu ale cărei'a mâni mi-au construitu din nuelusie de alunu primulu léganu si din lemne de teiu prim'a jucaria a copilariei mele: unu plugusioru cu siésa boi! Erám se vedu in sfêrsitu si stejarulu ia a cărui umbra i-mi infigeám plugulu in pamentu si 'mi insirámu boii si cáii mei cei fabricati, pentru a pasce verdéti'a de sub inrotatele lui ramuri!

Erám asia de nerabdatoriu de a sosi odata la locuinti'a dorita si de a imbraşisiá pe singur'a ruda de aprópe ce sciám că-mi remasese despre mama, in catu de si suiam cea din urma cósta de colina, totu mi se pareá că mai am de suitu si coboritu inca diece coline.

Urmariám cu privirea cotiturile departate ale cararei pe care urcám si-mi desfatám sufletulu contemplandu inaintea mea in nisce buruene in florite dragostós'a gugulire a doi porumbei selbatici, cându vedu in făcia-mi coborindu-se cu greutate si incetu la vale, bajbaindu cu cărgi'a de cornu ce tieneá in mâna, unu omu cu perulu capului si alu barbei cu deseversire albu si de totu incovoiatu de betranetie.

Indata ce bagái de séma cu căta ingrigire si luare aminte cautá locul pe unde se mérga, numai de cătu intielesei că-i lipsiá vederea si dreptu ochi aveá sermanulu cărgi'a. Si din compatimire pentru nenorociti'a lui stare, si din respectu pentru vèrst'a cea inaintata ce aveá, retragându-me din carare la o parte si lasându-i drumu liberu, stătui, pentru a privi trecându pe langa mine venerabil'a lui betranetia, singura, fara potere, órba si in midiloculu padurei gemendu de paseri si de dobitoce selbatices, dar' fara ómeni cari se-i întinda mana de spriginu la nevoi'a ce sémtia.

Totu apropiindu-se de mine, elu stá locului din cându in cându si ascultá frématulu frundiilor si scârtaitul ce faceáu ramurele leganate de puşiuulu vèntu ce suflá. De si ochii i eráu cu deseversire stinsi si vedeáu totulu imbracatu in cétia, dènsulu sermanulu se siliá a calcá numai pe locu siguru si neprimeşdiosu pentru órb'a lui betranetia necondusa de alta calauza de cătu de cărgi'a din mâna: calauza mai órba decâtu dènsulu. Sermanulu! Pentru dèasulu de si erá diu'a inamedia mare, cararea erá invelita in intunerecu, pomii eráu coperiti cu intunerecu, vèntulu suflá in valuri de intunerecu, paserile cântáu placutele si variatele loru cântece in intunerecu, sórele versá miliónele s'ale de radie luminatóre totu in intunerecu! Sermanulu! Pentru

densulu, de ar' fi fostu sórele de siepte ori mai luminatoriu de cum este, totu nópte adêncă si fara nici o stea, ar' fi imperatitu in intréga lumea!

De trei ani orbisè, si i-se pareá, cum in urma mi-a spusu, cà nici odata in viétia-i nu vediusè câmpia verde, apa curgatóre si pomu in flóritu.

Privindu-lu eu pe dênసు se intemplá, cà, dându-i cârgi'a de érba verde, lunecá si cu cârgi'a si cu petiorulu cu care pasise. Credu-i atunci cà-si incordéza poterile, atâtu de multu pentru a zarí ce erá inaintea lui, in câtu déca isvorulu luminei lui din ochi nu se aflá sleitu pana la cea din urma radia, 'si recâscigá vederea perduta. Se uitá dar' inainte si impregiurulu lui, si nu vedeá de câtu joculu umbrei adêncei nopti care-lu impresurá de tóte partile.

Nu sciu cum pasí dênసు iar'; cà pasírea se intemplá rea si cádiu in genunchi, de asta-data.

— Reu este de omu fara lumin'a ochiloru cá se-i luminedie calea! murmurá zimbindu densulu cu blandetia si cu resignare, bájbandu cu cârgi'a impregiuru si cercându a se redicá.

In caderea lui, intr'unu locu unde locuescu numai paseri si fiere unde se audu numai fremete de frundie si de ramuri, ciripiri, strigate de brotacei si ragusite cantece de grieri, unde raru intêlnesci omulu, erá vrednicu de plânsu betrânulu lipsitu de celu mai pretiosu din darurile cu care e inziestratu omulu: de lumin'a ochiloru. Si trebuia se fia cu atâtu mai de compatimitu, cu câtu anii-lu albise si totu dênసుi eráu cari i stinsesè si lumin'a pentru vecinicia.

Dar' blandulu zimbetu de multiamire si de resignare cu care zimbiá suferintiei ce de trei ani i-tieneá grumadiulu incatenatu in lantiulu ei, voi'a cea buna, cu care intempiná neasceptat'a lui cadere si nici o murmurare din parte-i in potriv'a providentiei si asupr'a cumplitei lui sórte care-lu pedepsia tocmai la betranetia, 'lu faceáu inaintea inchipuirei mele asia de inaltu cu sufletulu, asia de venerabilu, in câtu erám se-i ingenunchiu cá la unu omu divinu.

Alergái se-i ajutu a se redicá. — Densulu audindu-mi pasii incepù:

— Tu esti Mariutia? Te credeám inca departe la isvóra. Cea cobilitia a t'a, cu tóte cà e in flórita de mana de flacau, e grea pentru tine. Trebuia un'a mai usióra, care se nu-ti incovóe umerii si nici midilocelulu se nu tí-lu mladieze, ducându donitiele pline; si dîcându aceste, zimbiá, uitandu-se in partea de unde veniaú pasii.

Vorbindu elu, eu me apropiasemi, taceám, 'lu ascultám cuprinsu de respectu si-i priviam imbracamintea lui cea cu ingrigire, faci'a si barb'a lui cea de cuviosu.

Intindindu-i mân'a se se redice:

— Me amagii. Nu esti tu. Acésta-i mana de voi-nicu. Tu esti Miróne. ori altu cinev'a? De esti tu, nici Mariuti'a nu e departe. De ce nu graesci?

Si-mi pipaiá mânele si hainele. — Dar' nici Mironu nu-i! Mironu din pricin'a sapei, cósei si a córne-loru plugului are mân'a aspra la pipaire, cá camasi'a de călti.

Acést'a-i mân'a gingasia si nu sdravena cá alui. Atunci cine este? Acést'a-i mân'a móle si neteda la pipaire cá camasi'a de bumbacu subtíre; si trebuie se fia si lucia la vedere cá cól'a de hirtia ministeriala. Din vecinii mei nu pare a fi. Cine esti?!

— Unde vrei se te duci? raspunsei eu, intrerupendu tacerea ce pastrám.

Unchiasulu tresari, audíndu-me graindu, nu-mi dete raspunsulu numai decátu; se pusè pe gânduri, pareá a cautá cev'a in mintea lui pentru a-si aduce aminte; in acestu tîmpu eu me uitám si la densulu, carui'a i dásemi mân'a a se redicá, si la locurile ce le predominá înaltírea pe care ne aflám amendoi.

Cu bagarea de séma cu care fetisiór'a de curêndu scósa in lume, ascundiêndu-se pentru a nu fi vediuata, privesce in oglinda: cumu í-i sta tîner'a ei faci'a, cumu í-i resare zimbetu-i pe dulcele ei buze, si câtu de frumosu o prindu cositiele si cordelele cele albastre lasate libere pre spate pentru a momí ochii omenesci, cu ace'a-si bagare de séma me uitám si eu cumu i stá Jalomitiei ratacindu pe cararea ei de petricele, la petiórele muntiloru acoperiti de livedi pentru fénatia, de cranguri, de paduri si unde si unde si ogóre roditóre, cu porumbu ori cu meu.

Ear' totu cu ace'a-si bagare de séma, déca nu si mai mare, priviam si pe moşneagu.

Chipulu lui erá unu chipu, la care cu catu priviam, eu atâtu mi se pareá cà-lu cunosc; mi se pareá cà erá unu chipu dulce sufletulu meu; inse in nedumerirea mea stám la cumpanéla de erá chipulu ace-lui'a pe care eu 'lu banuiám, adeca alu unchiulu meu, ori alu altui'a strainu. Si tare me temeám se nu iéu vre-o cunoscintia, facuta din fraged'a-mi copilaria pe acele locuri, dreptu unchiulu meu, cà-ci de multe ori departarea tîmpului te face se iéi unulu dreptu alti ómeni ce ai cunoscutu odinióra; lucru ce nu vreám càci doriám se me infaşiesezu lui fara veste cá se-i sêmntia anim'a la vederea mea o mai nespusa bucuria; de ace'a incetându de a mai privi la verdéti'a dumbraveloru, la argintíulu brâu alu Jalomitiei, la codrii cei departati si negrii cá nisce grósnici nori, me pusei cu totu dinadinsulu a cautá in capulu meu, cà dóra o se gasescu cev'a care se-mi spue fara multa chibzuéla cà moşnégulu, ce tiéneám de mân'a, erá tocmai unchiulu meu si nu altulu.

Unchiulu meu se fia óre? Éta cuvintele ce-mi treceáu prin cugetu si pe minuta pe ceasu câtu stám

langa elu, si-i sântiam mân'a lui în mân'a mea, 'ui veniá pâna în vârful limbei se-lu întrebú.

Unchiulu meu pe atunci, pe cându 'lu sciu eu, purtá caciula tiuguiea de miela negru; diu flueru cantá bine de totu, dar' raru, mai cu sêma dupa-ce remasesê vedavu si aveá obiceiulu de a-lu portá în totu-de-a-un'a la dânsulu, infiptu diupreuna cu stergariulu în chimiru. Cu dóue lucruri nóue 'lu vedeá cinev'a în totu-de-a-un'a gatitu, la fiacare pascé *) cu unu cosoru nou pe care asemenea 'lu purtá în brâu si cu unu flueru nou; cu cosorulu se gatiá pentru cá cu dânsulu, în tineretiile lui, 'si dobândisê multa puçinu ce aveá, ingrigindu vii'a ce-i remasesê da la mosi si stramosi; si cu fluerulu se gatiá pentru cá cu dânsulu ademenise totu în tineretiile lui, ochii si anim'a fetisiórei care 'lu luasê de barbatu si care la trei-patru ani dupa însoçirea lui cu ea 'lu si parasise pentru vecinicia, 'cu tota dragóstea ce-i portá si fora a-i lasá vre-unu odoru de copilasiu. De ghiaba nóua, de camasia nóua, de cióreci si pantofi noi si de palaria nóua la o asia di mare cá pascile se lipsiá, dêr' de cosoru si de flueru nou câtu ruptulu capului, ba. — Se fi sciutu cá ambla trei díle prin codri, nemâncatu si nebeutu, pâna nu gasiá lemnu bunu de flueru nu se lasá; si se fi sciutu cá se duceá cale de nóue poste pâna la têrgu se-si cumpere cosoru nou cu plasele de osu frumóse, cum i-eráu dragi lui, si totusi nu se lasá. Êra în stare se-si repue si dílele la pasci pentru nescio lucruri asia de pretiósé pentru dânsulu.

— Me uitái se vedu asia cev'a la elu; nu vediui nimicu: nici flueru, nici cosoru si nici stergariu în chimirulu lui; candu me pomeni cu moşnegulu cá-mi vorbí:

— Déca nu-ti este peste mâna, Domnule, te-asiu rugá se me duci la isvórele lui Injuga Ursu, acolo este copil'a ce cantu. Vedi prin apropiere de noi o potecutia, la stêng'a, de cum o ici spre Jalomiti'a?

— Vedu; i-i raspunsei.

Ace'a este potecuti'a ce duce la isvóra. — Incepuramu dar' a merge impreuna: elu spriginindu-se în cârgia si cáu schiopátându, cu tiênendu-lu de mâna si ferindu-lu de gaurile si hatisiurile ce ne eráu în cale; în care tîmpu nu încetám a-mi amentá de obiceiurile unchiului meu, carui'a în satu si prin vecinatate, mai înainte de-a luá fat'a pe mam'a, i-se diceá: Terinte vie-tiulu; ór' dupa maritarea mamei i-se mai diceá si: Terinte pazniculu paduriloru statului.

Si se nu-mi uitu vorb'a diu gura: — În diu'a de pasci cându esiau ómenii diu beserica, si sciti cá la acêsta sânta serbatóre, pop'a, de dorulu pasciloru si alu óualoru celoru rosii, ispravesece cu nóptea în capu sânt'a liturghia, unchiulu meu se puneá mai la o parte la por-

*) Espressioni româneşca basarabeana însemnându: pe fie ce clipa.

ta besericeii, cu mine copilasiu cá de cinci anisori langa elu 'si scoteá fluerulu, 'si stergeá lacremile cu stergariulu si începeá apoi se cânte pentru sufletulu nevestei s'ale o doina asia de jelitóre de li-se rupeá anim'a de mâchuire si nevestelor si barbatiloru si nasului pop'a si mamei preotese.

Si totu cântându mergeá si de la beserica acasa.

Aci ispravindu-si cantecele se duceá de chiamá ciuci-siese vecini, diu cei cu care holteisê si vre-o câteva babe totu diu tîmpulu lui si impartindu-le si diu pasca si diu óua si diu vinu, luá si elu diupreuna cu ei diu cele intinse pe masa, dar' puçinu de totu cá si cumu ar' fi mâncatu o vrabia.

Apoi, pe la finele mesei, maica-mea care pana atunci dasê la masa si luase si ea pe a ucate diu cele puse înainte, veniá cu mine, i-i sarutám mân'a si ne sarutá si elu pre fruate si pe obrazi dupa care elu voiosu, lucru mare, facîndu-si o cruce exlaviósa se redicá dela masa si lasându pe ceilalalti se petrera, mergeá impreuna cu mine se vedemu vii'a; se vedemu deca nucii si perseeii si ceilalaltu pometu inmugurise, si deca aveáu semue de róda buna si cu iubelsiugare; în urma, dupa ce cutrierámu o bucata buna de locu si diu padure si diu livedile diu vecinatate, elu privindu candu cutare pomu, candu cutare vitia si dându-si socotéla cáu ce róda aveá, cu alergându acum dupa paserelu, acumu dupa fluturi si cáu popoi, cându sapându cep'a diórei în locu de brandusie, cu rezusiulu de care nu me despartiamu de cum începeá a se desprimaverá si pâna dupa Duminec'a Tomei; obositi si multiumiti de nou, ne înturnám acasa, unde dânsulu asiediandu-se pe prispa afara, la umbr'a stresinei, cu fluerulu la capu cu pumnulu dreptu capatáiu si cu mine lângu elu se puneá se dórma si se viseze de reposat'a lui nevêsta.

Pe cându sciam eu pe unchiulu meu erá mai multu tacutu de câtu vorbaretiu; dar' si cându vorbiá, vorbiá sanetosu, în câtu puteái se-lu pricepi de la cele de ántai vorbe, cá nu erá omu prostu. Nu-si spuneá, dupa cum 'mi povestise mam'a, anim'a la fia-cine. La cunectrii, la mese mari, taceá cá pescele la începutu, pe urma inse dupa ce se mai indulciá de vinu, prindeá la limba de-ti erá mai mare dragulu se-lu asculti. Li erá dragu mai alesu nevestelor, cá dupa ce 'lu intaritái, duceá més'a numai într'o gluma pâna la fine; si spuneá glu-mele asia de posnasiu, cá diu pricin'a risului te tiêneái cu mân'a de anima. — Fiîndu-cá erá omu hazliu la petreceri, nu se faceá de sateui nici o mész mare la care se nu fi fostu poftitu si elu; dar' trebuí se fi fostu cine scie ce, acelu cu mész, cá se-lu inveselesca cu ducerea lui.

Pe atunci, pe cându 'lu sciamu eu pe unchiulu meu, o frumósa barba négra, rotunda i-i împodobí obrazulu; aveá perulu capului éra-si negru, privirea blagina si tiênerea trupului dârza.

Totu cugetându eu asia și spriginindu pe mose-negu, potece'a ajunsese se urce, printre dóua prapastii îngrozitóre de o parte și de alta, pe o stânca a carei'a culme trebuia se-o treci în lungu pentru a coborî la izvórele lui Injuga Ursu.

Ajunsi pe culme, nu me mai saturám de prive-
hstea ce se întindeá înainte ochiloru. — Ace'a culme
dominá tóta valea Jalomitiei. — Vedeându frumseti'a locuri-
loru, începui a grafece'a-ce anim'a 'mi sântiá, privindu-le;
er' betrânulu 'mi respundeá audíndu bucuri'a mea și
cum me minunám: se vede, că nu esci de pe act și
că n'ai prea întâlnitu în viați-ti asia locuri de te mi-
nunezi — noi suntemu obișnuiti cu ele.

De-a lungulu Jalomitiei, pe marginile cele bogate
la petra și în stânci de varu ale léganului în care
cargu murmurându cu sgomotu undele acestei'a, între
dóua siróguri de coline cu cósțele și crestetele paduróse,
ia apropiere de locul unde acestei ape miroșindu-i a
câmpia și a câmpii de libertate, unde miroșindu-i a
Dunare se aruncá cá o sierpóica catra luciile unde ale
acestei'a, se vedeáu întinđindu-se casele a dóua sate,
departe unulu de altulu cá de o buna asvêrlitura de
bâtiu. — Unele din aceste case se întindeáu pe petró-
sele și varuitele maluri ale albiei riului; altele în um-
br'a codrului ce se coboriá din munti la vale cá intu-
necimea unui potopu; unele se vedeáu prinse de câte
o muchia de colina, altele tupilate pe sub vre-o cósta uria-
sia veduva de pomí, plesiuva cu plesiuvitatea rosatiaca din
pricin'a corónei de pamântu rosiiu ce-i încingeá fruntea.

Unulu din aceste dóua sate erá satulu Petrositi'a:
Petrositi'a cu moșnenii ei cei bogati, cu casele ei mai
tóte de petra și cu dóua caturi, cu tiuca vechia și re-
coritóre, cu vênatori vestiti și cu neveste sacelence.

Cel'altu din fundulu vâii, din marginea codrului
ce acopere muntele Platulu Dómnescu, erá: Moroeni.

Moroeni nu mai potu ve le turbareá cu care nava-
lesce la noi Jalomiti'a sierpuindu mai îngrozitóre cá unu
balauru prin întunecós'a anima a codrilor și isbîndu-se
în iutieli'a cu care alérgea pentru libertate, cu fruntea ei
de unde, candu de munti cu stanci prapastiose, candu
de adénci vâii ascunse în smeurisiiu, candu de tulpinile
bradiloru malți pâna la nori.

Asia fuge salbatic'e'a caprióra, candu vênatoriulu
Moroianu cu agerii sei cáni de via vrea s'o prinda și
rapíndu-i dulcea libertate s'o duca acasa, spre po-
dóba și la copilasi pentru jocu.

Lânga Moroeni, Jatomiti'a, în sgomotulu ce face
coboríndu-se la vale, pare cá vorbesce cu sumeti'a codri-
loru și muntiloru: undele mele nu se încatenezá!

Si codrii și muntii posomoriti cá le-a scapatu din
mâna salbatic'e'a fetióra, se uita cu doru la ea cum alérgea
spre Dunare, își încurtezá fağı'a și de rusine își as-
cunda fruntea în nori.

(Finea va urmá.)

Nu-i nemicu mai sântu în lume decâtu fraged'a iubire,
Ce desmiarda și încânta sufletulu pân' la rap re.
Si nu-i actu solemn și mare cá si sântulu juramentu,
Ce unesce dóue animi pân' dincolo de mortentu.

Voi jurati și ceríndu par'ca Ve suride cu placere,
E semnu bunu — în calea vieții n'o s'aveti nici o durere,
Juramentulu vost' provine din amoru sublimu și mare,
Ce aduce preste lume fericire și încântare.

Alu vieții visu de auru este scurtu cá o minuta,
Dar' cuprinde fericirea unui veacu... Ór'a placuta
Este scumpa, ... fiecine ar' dori-o cá se-i vie,
Si ar' dá în schimb pre dens'a o întréga vecinicie.

Voi visati visulu de auru, Voi gastati ór'a placuta.
Dee ceríndu cá visarea se Ve fie ne-nterupta! —
Nimenea nu ve conturbe în sublim'a fericire
Ce n'o afla nime 'n lume decâtu numai în iubire. —

GEORGIU SIMU.

IUBIREA ADEVERATA.

Dedicata soției mele.

Iubire se câșcigi cu auru
Zadarnicu te vei încercá,
Si nime 'n lume-acestu tesauru
Pe bani nu-'lu póte cumperá.
Cu auru poti avea favoru,
Dar' nu si ímí omenesci!
Ér' tu-alu iubitei tale-amoru
De vréi se-lu aibi: pretiu singuru esci!

O june! 'n sântele retiele
Spre-a fi în pace, se o scii
Cá tu si liberu poti fi 'n ele,
Dar' poti si 'nlantiitu se ffi.
Deei numai Un'a 'ti alege,
Ce credi cá 'n veci te-a ferici,
Si de voiesci se nu te lege
Indetorirea, nu glumí!

Sântiesce-ântâiu, apoi di "da"
Co'il'a dica pentru tine;
Frumósa 'n corpu si 'n sufletu ea
De-a fi: fericé-i fi cá mine.
Eu, ce scin art'a de-a íubi,
Asia o puica mi-am gasitu,
Cá, dieu, deplinu fericé-oiu fi,
Cându preotulu ne-a fi unitu.

Q. NUNTA IN GERMANIA.

Ea numai mie că se-mi placa
 Se fia mândra se silește
 Si numai mie că se-mi face
 Vre unu favoru, m'ademenesce.
 Dar' că se am de-amor-i parte,
 De-a lui favoru neconținutu,
 Că gratia ea mi-lu imparte
 Si eu mereu suntu multiemitu.

Modestu suntu eu: sântiescu placere
 Si-atunci, cându numai î-mi zimbesce,
 Cându — stându la mēsa in tacere —
 Linu la petiōre-mi se oprēse,
 Cându vre unu mēru, ce m'astatu,
 Vre unu pocalu, ce m'astatu,
 I-mi dă si cându la mēsu
 Usioru de peptu o m'astatu.

Ēr' cându in ōre primelōse
 Ea î-mi graiesce de iubire,
 Ah, numai vorbele-i setōse
 Dōrescu s'ascultu cu multiemire!
 Ce farmecu, Dōmne, o 'nsufletiesce,
 Cātu de deplina-i in sântire!
 Si numai dōra-atātu gresiesce
 Că me iubescē preste fire.

Respectulu de ea-mi dă mângāere,
 Iubirea-i viēt'a-mi indulcesce;
 Vedī, june! ast'a e placere,
 Cu minte fii, asiā iubescē!
 Si mōrtea cându de-a ei iubire
 Te-a despartī cu ne'ndurare,
 Tu si 'n cerēse'a fericiere
 Wei suspinā cu intristare.

IUBIREA, VIȚIA NÓUA.

Dedicata socii mele.

Iniā'a mea ce se fia
 De te vedu asiā schimbata?
 Ce ce-ti esci straina tie
 Si de mine 'nstrainata?
 Ai perdutu totu ce-ai iubit,
 Ai perdutu ce te-a maritu?
 Zelulu, pacea din trecut,
 Tōte, ah, cum de-ai perdutu?

Dōra flōrea tine, etii
 — Asta dīna neuitata —
 Ea, cu farmeculu frumsetii
 Mi te tiēne ferecata?
 Ēta dar' o ocolescu,
 Vindecatu o parasescu —
 Ba... lasati-mi calea mea,
 Ah! lasati-me la ea!

Că la foile-i de auru,
 Ce nici cându nu vescediescu
 — L'alu iubirii mele lauru —
 Fara satiu se totu privescu,
 Si 'n a dragoi dragi petiele
 Se-mi petreca dīlele mele,
 O iubire, o iubire!
 Ce schimbare, ce sântire!

(W. Gosthe.)

C. Morariu.

VAGABUNDULU.

— Novela originala. —

De

EMILIA LUNGU.

(Urmare.)

Stircea se desceptasē cu mǎjirea zoriloru. Dormisē puçinu, dar' se sēntiā atātu de odihnit, cum nu se sēnti-sē de multu. Esīndu pe campia luā directiunea spre fēnatielē din vale. De pe-o magura privi maretī'a icōna a naturei. — Cositul nu incepusē inca, pe covorulu intinsu scliceāu picaturi de rōua, — in departare se inaltīau piscurile unoru munti.

Elu pricepū că acolo erā cuibalu primejdiei de care amentise Navrea. O frāngere de nori intre munti inunda valea cu-o mare de apa. Deci stāndu locului, chibzū unu planu — si indata cu cōnturi generale desennā canalulu.

Intorcāndu-se indereptu, Navrea tocmai impartīa ordinu lucratoriloru.

„N'asiu fi presupusu a te gasi atātu de diminētia pe petiōre!“ — strigā elu boeriului de intimpinare. „Ai votitu dōra se te convingi de nu a stricatu cev'a furtu'a de eri?“

— Da! si totu-odata pe viitoru a-ti face potiōsa mǎntuirea fēnatielōru — disē Stircea predāndu-i hārti'a.

Navrea erā omulu faptei, si pre cum erā elu i placeā se fie fiesce-care in aretulu seu. Dar' nici cându si de nemicu in lume nu s'ar' fi uimitu mai multu că de acelu desennu. Nu 'si credeā siesi, lucrulu erā de lauda — dar' cându 'lu facusē?

In zapacial'a s'a se inholbā intrebāndu: ei bine! farmecatoriu esti?

Stircea surisē, apoi se scusā de grab'a cu care aveā se curatie nisce lastari rupti, din unele tufe de flori — incārū pe-o carare, de unde se audiā risulu Luxei sunāndu totu atātu de copilaresce, că alu micului ei fratoriu.

La ōr'a mesei boeriulu oferi dnei unu buchetu, a carui alcatuire erā maestrōsa.

„Esti gradinariu?“ intrebā ea cām mușcatoriu.

Elu nu avū tēmpu nici se-si deschida gur'a, căci Navrea o pripi cu respunsulu: boeriulu e gradinariu, pre cum e preceptulu in ale cāmpului, ale vitelōru si a tuturoru ce-i vedu ochii. In colindarile mele lumesci am datu de multi procopsiti. Unii pricepeāu un'a, altii alt'a — dar' boeriulu m'a tērbacitu prin cunoscintiele s'ale in tōte. Me iērtā dara, că sum focu a sei, ce lucrī dt'a in deosebi, si in fiesce care dī? adausē elu intorsu spre Stircea.

O tacere se pusè la midilocu, apucându greu peptulu tenerului barbatu. Tresarisè la asta provocare, si si-ar' fi datu din sânge că se incungiere a vorbi de sine — dar' ospitalitatea î-lu indetorá. Cu o sila vedita spusè in scurtu, că ce lucra deobsce elu insusi nu scie!

Lux'a razimata de spatele scaunului î-lu mesurasè de vre-o câtev'a ori cu muta tacere. Audîndu-lu inse acum, isbucni in unu rîsu neînfrânatu — dupa ea porni si fratiorul Nicu, si amendoi rîsera la olalta.

Situatiunea boeriului nu erá tocmai de fala, de ace'a admoniã fetiti'a a nu rîde de nenorociti.

Inse Lux'a nu se intrerupsè. Rîdeã clatinându-si brunulu capu, — si erá dragalasia cu buzele intredeschise si obrazii trandafirii.

M'asiu rusinã — dîsè ea intr'unu târdu — m'asiu rusinã rîdiênda pe unu betrânu slabitu, care ar' spune că nu scie ce e, si ce lucra? N'asiu rîde cându ai fi orbu séu schilavu; — dar fiindu sanetosu, se nu fi ôre alt'a cá unu simplu vagabundu?“

Stîrcea siovãi cá trasnitu — ér' Navrea clipi ciudosu prin tiepósele gene, căci nevést'a s'a ce dogeniã aspru nesfiit'a sinceritate a fetei — acum zimbiã cá la-o dare de scire.

Ori cum erá judecat'a enunziata, boeriulu in sine recunosc, că-o meritase — de si nu dela o fetitia ce alérge inca cu pasi copilaresci.

Elu fû atátu de incurcatu, ca nu ar' fi gâcitu ce respunsu se dee, î-lu scapã inse noroculu cu Navrea, căci apostrofã: de, boeriule! cev'a totusiu trebue se fie; unu voinicu cá d.-t'a nu mânca de-a gata, pentru ast'a esti si pré harnicu...“

— Séu seracu... întregi Stîrcea.

„Seraci'a nu e rusinátore“ — adausè Navrea cu convingerea tîmpuriloru, candu si elu erá seracu, dar' in loculu seu omu de cinste. Numai pentru a schimbã vorb'a, întrebã de locuinti'a boeriului.

„Tinereti'a cauta placeri — dîse elu, si capital'a e vétr'a loru. Remâi si preste érna in ea?“

— Nu totu-de-a-un'a. Nici de ea, nici de altu coltiu lumescu nu me léga nimicu. Casa n'am, nici postu... ba aprópe nici patria...“

Lux'a î-si pironi ochii spre Stîrcea. Nu erá ôre amagire, glasulu lui vibrá, dar' a ce: a mânã séu amaratiune?

„D.-t'a nu ai parinti... frati? întrebã dn'a.

— Pe nime!.. resunã scurtu depe buzele lui.

„Atunci fi bine venitu la noi ori cându — staruf Navrea din tóta anim'a. Tómn'a cu ródele ei, cu vecinii intorsi din scalde, se serbéza si la noi cu chefu si chiotu...“

Stîrcea se inchinã cá semnu ca primesce, totu odata spunêndu că hotarisè a plecã cu trenulu de de-

minéti'a — revenindu dupa o septemana spre a-si luã sí calulu.

De aci conversarea se inverti mai multu pre lângã cultivarea ratiunala a pamêntului. In astea Navrea erá pasionatu, cu esperintie si falosu de curati'a si renduial'a ce aveã pâna si la jiradile de gunoiu. Totusiu in privinti'a unelteloru mai nóua erá fórte inapoiatu, — ér' esplicarile lui Stîrcea atátu de ademenitóre încátu 'lu ispitira ai pune o proba. Anume cu-o mașina pe care nici unu mecanicu nu-o potù reconstrui si care cu tóte cà-o adusè din Angli'a jaceã uitata in podu.

Stîrcea o alcatuia indata — inse fiindu timpulu puçinu, Navrea o amenã pre alta ocaziune.

Dîu'a pornisè cu caldura. Dupa mésa stapêndulu î-si cautã de somnuletiulu seu, ér' Luxa cu Nicu se luara a prinde fluturii ce sburáu prin aeru.

Ast'feliu boeriulu fumã singuru sub uriesii arbori, a caroru umbra tainica i desceptara suveniru scumpe. Din candu in candu s'rabateã pana la elu chicotirea fetei, ba zareã si câte o varga din rochi'a ei albastra — si copilari'a lui i veni in gându, copilaria trecuta de multu. La juneti'a s'a nu oprì, căci unu amaru i scormoni inim'a — amarulu pribégului.

Isgonise de mii de ori estu amaru, ce î-lu sapã si acum atátu de cumplitu, încátu nici cà prinse de veste apropiarea fetei.

„Te-am spariatu? — întrebã ea standu in préjma.

Elu se uitã la ea, cá la unu copilu neatinsu de veninulu amagiriloru.

„Nu te superã! vréu numai se întrebu de vréi se ne insoçiesci — se rogã ea. Noi mergemu di pe di la isvorulu poianei.

— Pedestru nu mergu! inderetnici Nicu inaintea ei. Apoi întorcîndu-se spre boeriulu î-lu prinsè de mânã, dîcîndu: asié cà si tu mai cu dragu calaresci?

Lux'a rosì de asta intima agraire a fratiorului. Cu seriositate de betrânu se inclinã spre elu, invetiandu-lu a agrài pe boeriulu cu d.-t'a, si nu cu tu.

Pe faci'a lui Stîrcea trecù o radia de inseninare, dîcîndu:

Lasa-lu Domnitia, lasa-lu cà-ci raru am gustatu bucuri'a unoru cuvinte rostite asiã!

— Atunci e altu cev'a — siopti Lux'a pasîndu indereptu.

Asié boeriule cà si tu calaresci cu noi? — insistã Nicu alipindu-se de elu.

Stîrcea î-lu cuprinsè cu braçulu, parêndu-i reu, cà Puiu trebuiã crutiatu...“

I-ti aducu pe Vulturul! — esclamá miculu incapatînatu.

Lux'a se spariã, cà-ci Vulturul in selbatacia erá fara parechia. Afara de coconasiulu nu-lu incalecase nime; — pe elu inca î-lu dete de rusîne....“

O AMAZONA

CALETORI INFESTATI DE CERSITORI.

Si catu povestea ea mai multu naravurile calului, cu atātu mai trufasiu cereá Stírcea a-lu vedeá.

Spaim'a ei i-lu inviosia de minune. I-i invapaiá pecatós'a pofita, a provocá o primejdia in care corpulu si crieriulu se se lupte, se se smêncésca: se piéra séu se invinga cumplitulu lui destinu.

O caldura repede i-svêcni têmelele — indrasnirea i-lu redicá preste marginele inchipuirei.

Domnitia! dîse elu cá in estasu — fric'a ti-e zadarnica. Eu cautu asemenea pericule, fericitu fiindu unde le gasescu. In ele puterea 'mi cresce, in' ele traiescu sêntindu mai puçinu muncile sufletesci...

Lux'a i ferí din cale.

„Nu te pricepu — dîse ea rigidu, — nici cá vréu se te pricepu. Ce-mi spune inim'a e, cá traesci fara credintia si fara D.-dieu!

Éra alu doilea reprosiu. — Chipulu ei copilarescu luá o espresuine aspra si seriósá. L'ar' fi lasatu acolo ne mai invrednicindu-lu nici macaru de-o ochire — de nu se apropiá elu fagaduindu a se pocali si a câscigá de nou credintia.

„Domnitia! vorbiá de primejdia, — si pentru mine primejdi'a nu esista! — dîse elu de totu respicatu.

Ea se uitá in faci'a lui espresiva, si perindu-i cea din urma indoiala, trimise pe Nicu cu porunca a insiala.

Toemai scose argatulu pe Vulturu, cându ajuusé coconasiulu Petrea.

— Ai nebunitu mē? strigá elu catu colo.

„Ba, dar' Domniti'a a pofititu, — e pentru boeriulu óspe.

— Atunci las' cá-o se vedemu pacoste — adause in mersu.

La treptele casei intêlni pe Lux'a. Érá palida de totu; man'a si-o apesá pe peptu.

„Se-mi spui — rostí ea intr'anu rezufu, — se-mi spui, pentru a abate pacostea staruit'ai pre lînga óspele nostru, cá se nu incalece pre Vulturu?

— De ce nu, dēca e frica de naravulu...

„Destulu! strigá ea. Esti unu reutatosu, o nenorocire nu ti-asíu ertá nici chiar' la mórtea mea.

De dupa tufisiulu in floritu veniá Stírcea pacinicu de sí audîndu cuvintele coconasiului, — palm'a i se facú pumnu.

Cându argatulu abia mai potú se-i intinda scari-ti'a, elu sarí far' a-o atinge. — In clip'a urmatóre cându calulu se redicá pe petiórele din 'napoi siedeá elu atatu de strumenu si maretiu, incátu surisê de spaim'a Luxei.

„Fii fara grigi — o imbuná elu. — Vulturu me cunósce deja!

Coconasiulu 'si frecá palmele, murmurádu pe sub mustétia: „haid' 'haid' nu cumva cunoscinti'a se-ti costea grumazii!“

Si adevratu Vulturu nu întârziá cu mirozeni-ele s'ale.

Asvêrlirea cu petiórele fú inversiunata. Din desghinu focusu, se redica oblu, 'si dadú inverteli cá in scriuciobu, apoi o tuli in o fuga mai multu ca naróda.

De trei ori arunca-sé de-a dur'a pe coconasiulu Petrea — numai a patr'a óra scapá teaferu si fara rusine. Sub Stírcea inca apucá acele manevre — dar' fara norocu. Elu siedeá cá crescutu, tienêndu frâulu asia, ca vrêndu Vulturu a-lu isbi preste capu, 'lu strinse cu pulpele, incatu sforaindu sí tremurádu oprí pe locu.

Cu tóte, calaretiulu nu perdusé nimicu din liniscea s'a. Dupa unu picu de odihna, scurtá éra sí frâulu probandu cu maestria deplina tóte modrurile mersului de scóla.

Érá o putere rara, Vulturu nu-i mai resistá; naravurile lui i-si gasira stapênu.

Luxa urmarise tóte cá in visu. La indresnetiele sari-turi, inima i oprise a bate — tienut'a lui o convinsé cá pentru elu periculu nu érá. Vediusé multi calarindu — dintre ei Petrea érá celu mai istetiu. Acum inse bieltulu de elu cadiusé adêncu.

Din galopulu volburosú cu care oculi curtea — Stírcea oprí de-odata la capetulu scarei, — calu si calaretiu inchinandu-se inaintea Domnitiei. Ea intinse boeriulu man'a. — Nicu sarí chiuindu cu calusielulu seu, ér argatulu chiori spre Petrea murmurádu: „Vulturu e invinsu, nu-e asia coconasiule?“

Petrea amutise cu diatii in buze. Pricepêndu-se intrecutu in art'a care 'lu redicá-sé mai susu de toti vêrstnicii sei, o schinteua de ura incepú ai licóri, in peptu.

Pana ce intrá elu a-si face Dómnei onorurile s'ale Luxa in midioloculu lui Stírcea si a lui Nicu galopa voiósá fluturádu-si maram'a catra tatalu ei, care standu la feréstra fú martoru scenei intregi.

O veselie curata farmecá si pe Stírcea. Luxa cu surisu dragalasiu ori seriozitate intielépta i aretá satele si hotarele ce ímprejmuíáu orisoántulu vederei. Ochiulu espresivu se indreptá dupa aretarile ei — parêndu-se inse cá fetiti'a l'ar' interesá mai multu. Ea érá fórte deschisa, nu-i ascundeá cainti'a pentru-cá i-lu indemna-se a calari — dar' nu-i negá nici admirarea pentru curagiulu seu esemplaru.

Stírcea vietuisé in lume, audîndu laude multe depe buze rumene — dar' nici candu nu i-lu incaldíra cá acum. Se sêmtiá inaltiatu — laud'a sí deslaud'a éráu sincere, fara porniri ascunse.

Ce straniu contrastu, cá laud'a unei copilitie se-lu imbucure asia? Crediusé de multu cá asemenea vorbe éráu tocite pentru elu.

Din reflexiuni de aste, glasulu ei melodiosu i-lu desceptá iutrebádu: nu cumva vrea se-i spuna ei ace'a despre care i-lu intrebásé tatuculu?“

Elu nu fú surprinsu de mic'a ei cursa, cându í-i dîse: ai ghicit'o! Nu întielegu la ce am esitatu, potendu cu puçina vorba lamuri cats'a intréga."

Ea se uitá la elu cu-o profunda seriozitate dîcîndu: „Atunci spune-mi-o mie. Tiène inse minte, cà eu nu despretiuescu nimicu mai multu, cá neadeverulu.“

(Va urmá.)

ADIO LA ARDEALU.

Scumpa tíera rapitóre!
O! Ardealulu mieu placutu!
Eu te lasu si plecu in lume
Pe drumu lungu necunoscutu.

Nicairi nu credu se aflu
Asia ceriu cá ceriulu teu;
Asia plaiuri rapitóre,
Cum le vrea sufletulu mieu,

Riuri dulci murmurátore
Ce adese le-ascultám,
Si de dorulu Lui muncita
In estase remaneám...

Astadi Elu me duce 'n lume,
Si de-si te plangu cu doru;
Eu me duçu cu voie buna
Ca-ci me duce-al' mieu amoru!!!

Maria C. Popu m. .Dr. Popu.

Lucsulu cá vitiu socialu între romani.

Ori-ce obiectu de valóre are misiunea se fia consumatu pentru a satisfacé trebuintie de ale omului.

Consumatiunea nu e inse identica cu nimicirea obiectelor. Celu ce consuma lucruri de valóre numai cu scopu de a le consumá, fára a reproduce noue valori, se numesce risipitoriu. Risipitoriulu atacandu poterea capitalului seu, nu se pagubesce numai pe sine, ci si societatea din care face parte, cá-ci micşioré dia poterea productiva a acelei'a. Cându vomu întielege bine, marea legatura ce esista între bunastarea singuraticului si interessulu generalu de prosperare nationala, in locu a ne urí si pismuí între noi si a vená unulu dupa bucatur'a celui'alaltu, mai virtosu ne vomu bucurá unulu de inaintarea celui'alaltu, pentru-cá scopulu e unicu si acelasi, la care tindemu cu toti romanii, adeca la bunastarea materiala, intelectuala si morala a poporului nostru.

Lucsulu presupune o abundántia de avutie, adeca o stare materiala care trece departe preste trebuintiele nóstre. Din acestu punctu de vedere, lucsulu nu numai cá nu e condamnabilu, ci chiar' folositoriu, mai cu séma daca elu esrvesce pentru nobilitarea sêmtiului si a gustului, pentru arte si sciintie, preste totu dáca lucsulu merge mâna in mâna cu pogresulu, ajutându cu mâna bogata sciintiele si artele.

Numai ast'-feliu de lucsu se justifica din punctu de vedere economicu.

Daca lucsulu ce se face nu are acestu scopu, daca acel'a nu are basa in o abundántia de avutie, daca averea se spesé dia pe lucruri nefolosítore si mai multu pentru trebuintie inchipuite, si mai cu séma cându se face lucsu cu scopu a inpune in societate autoritatea s'a si a face pe lume se crédia ceea ce nu e, cá adeca respectivulu dispune de averi mari, atunci lucsulu din punctu de vedere economicu e condamnabilu, cá-ci duce la ruina sigura.

Astu-feliu de risipa de avere in sensulu adeveratú economicu nici nu se numesce lucsu, ci nimicire de avere cu scopu de a face pompa cu ori-ce pretiu.

Fára margini ruinatoriu e lucsulu cându acel'a prinde radacini la unu poporu seracu, fára industrie proprie. Se scie cá lucrurile de lucsu suntu celea mai scumpe si totu-odata celea mai puçinu folosítore, s'au de unu folosu numai momentanu.

Fiesce-care omu e indreptatítu asi ameliorá starea s'a, a aspirá la mai buna satisfacere a trebuintieloru sale, ba chiar' la lucsu. Acésta aspiratiune e naturala ca e boldulu naturalu alu omului, care i potaté dia potere de lucru spre progresu.

Bas'a bunei nóstre stari materiale, intelectuale si morale trebue inse se fia munc'a nóstra propria romana. Cându inse vedi cá munc'a nóstra romana e inca in generalu primitiva, prin urmare de o valóre multu mai mica, fácia de munc'a inaintata si chiaru rafinata a altoru popóra dela care cumparamu lucruri de lucsu, trebue se ne punemu pe gandu si se judecamu, cá urmarea nu póte fi decátu seracia si ruina chiaru.

Daca de esemplu o féta a unui preotu, o soçia a unui comerciantu ori a unui advocatu, cari traiescu din sudórea mucei loru — fára a dispune de capitale abundante — aducu dela Vien'a ori Aradu, cum se intempla acum de regula pentru unu singuru balu o haina de 400—800 fl. cá se paradeze cu scopu cá lumea se crédia despre densii cá sunt avuti, ceea ce nu e, atunci lucsulu ce se face e o adevérata nebulie, ce se platesce industriei straine cu unu pretiu ce nu stá in nici-o proportiune cu averea, cu starea nóstra a unui poporu seracu si muncitoriu.

Poporulu romanescu se afla in starea aceluí economu, care remanendu cu puçina stare dela parinti, trebue prin o continua munca si crutiare se-si întemeidie si adepté die cas'a si mosi'a s'a cu tóte cele de lipsa. Sute de ani au fostu exploatu poporulu nostru de averea, de sudórea s'a; acum se afla in starea de rehabilitare. Deci nu potemu si nu ne este ertatu a face risipa de munc'a nóstra, daca aspiramu se ajungemu vre-odata acolo unde se afla adi natiunile inaintate dela care cumparamu lucruri de lucsu cu ruin'a nóstra economica.

Are mare dreptate dlu professoru Xenopolu candu díce referitoriu la lucsu: „cá producemu cá barbarii si consumamu cá civilisati.“

E greu a dá lucsului definitiune positiva si esacta.

Lucsulu a fostu totu-de-a-un'a unu obiectu de cértá între politici, economi si moralisti; acésta din cauza, cá-ci e greu a spune unde incepe lucsulu si unde inceté dia.

Lucsulu e unu ce relativu cu privire la trebuintie mai multu ori mai puçinu desvoltate, dupa gradulu de progresu culturalu.

Nu lucsul cá atare, ci abususul ce se face de lucsu e daunosu. Cându celu ce face lucsu produce cá unu barbaru, aduce mai multu numai in modu primitivu, cum producu tóte popórale agricole, si prin urmare cându trebuintiele nu stáu in nici-o proportiune cu munc'a si cascigulu lui, cându progressulu economicu stá pironitu, éra trebuintiele fine se mai inmultiescu dupa cei inaintati in cultura si avere, atunci in adeveru lucsul devine unu vitiu socialu. La noi in cercurile intelegintiei se pare a prinde radacini acestu vitiu ruinatoriu.

Dlu Aurelianu definesce lucsul ast'-feliu:

„Lucsul este cheltuiéla ce face omulu pentru „a cumperá obiecte scumpe. Astu-feliu avendu o masa „de arinu in destulu de buna, este unu lucsu cá se „cumpere cineva una de nucu sau de altu lemnu mai „scumpu, mai cu séma candu midilócele sale nu-i per- „mitu. Inse lucsul celu mai vatamatoriu este acela „care consista in consumatiune de obiecte scumpe si „fára nici-unu folosu, in cheltueli de mode zadarnice, „care se schimba pe tóta diu'a.“

Fiindu-cá trebuintiele omului in diferite epoce au fostu si sunt diferite, asia si lucsul se schimba dupa timpu, impregiurari si gustulu sau mod'a ce domnesce.

La natiunile care se afla in decadentia, díce economistulu Roscher, lucsul e o esclusivitate rafinata, care duce la disolvare economica si morala.

In ast'-feliu de stare díce numitululu economistu, se platescu pe lucruri de nimicu pentru unu capriciu sume insemnate, scumpetea lucrurilor de consumatiune se pune cá scopu.

Denaturarea si molatiunea se pune in locul frumsetiei si alu gustului buuu.

Numitululu ne dá unele esemple din timpulu imperiului romanu. Imperatululu Caligula din simplu capritiu lasá a se redicá déluri care éra le demolá, la masa se schimbáu vestmintele de câte 11 ori, in vinuri se puneau unsori bine mirosoare, cá omulu se amirósa bine, cu tóte cá prin acésta se stricá gustulu vinului, turme de oi se coloráu cu purpura, cu tóte cá albéti'a iânei loru naturala ar' fi fostu cu multu mai frumoasa etc. etc.

Prin ast'-feliu de risipa au trebuitu se saracéscu si invingatorii lumei si se se desece colosalele loru comori. Poporul de rendu deveni atátu de saracu, in cátu trebuia se i-se inpartia pâne.

J. ROMANU.

Hymen Amiculu nostru *Dr. Alesandru Popu* medicu militariu in reserva si comitatensu-comunalu in Satulu-nou (Banatu) s'au cununatu in 25 oct. a. c. cu gentil'a si amabil'a domnisióra *Mari'a C. Popu* nepóta de sora si fiica adoptiva a Magnif. D. Vasiliu Popu canonicu in Gherl'a. Provedinti'a divina se-si reverse abundanti'a daruriloru s'ale ceresci, asupr'a tenerei parchia — inpartasindu-o in fericire neconturbata si viétia indelungata!

Sarutarile. Unu originalu, care a muritu, nu de multu a avutu ideia fantastic'a de-a face o comptabilitate a sarutariloru schimbate intre elu si soçi'a lui in tempulu unei perióde de dóue-dieci de ani.

In ántáiulu anu, sarutarile au ajunsu la cifr'a de 36,500, sau 100 sarutari pre dí; unu maccsimu indetulu de respectabilu!

In anulu alu doilea, cifr'a s'a redusu la jumetate.

In alu treilea numerulu mediu a fostu de zece pre dí.

In fine dupa cincí ani, nu se mai numera de cátu dóue sarutari pre dí un'a deminétia si un'a sér'a.

Cátu pentru anii urmatori, nici na trebue se mai vorbimu; abia din cându in cându 'si dedáu câte o sarutare, la ocazioni mari.

Pare cá dupa diece ani de casatorie, soçi'i nu se mai sarutáu de locu.

Se intielege de sine cá nu-i damu de modelu si cá recomandamu o cifra media mai intielépta...

Competinti'a muierii. Capritiosulu si risipitoriuulu principe Sulkovsky, care de cáti-va ani se afla sub tutela, a luat in 1868 in casatorie pre fiic'a unui cetatiénu de réndu din Vien'a, pre Victorina Lehman. Femei'a, in 1878 s'a plánsu cá principele o tractédia neumanu si tribunalulu din Bonn a despartit'o de densusulu. Dar' processulu s'a mai continuatu Principés'a a pretinsu spre intretienerea s'a 100,000 de marci pre anu de la principe, carea se dícea, cá are o avere de 72 millióne de marci. Sulkovsky a vrutu se-i dea numai 9000 fl. pre anu aducéndu cá motivu, cá ea e de origine cetatiéna de réndu si cá a fostu crascuta in impregiurari fórté modeste. Tribunalulu din Bonn, primindu acestu motivu, a adjudecatu domnei Lehmann 20,000 fl. v. a. Dens'a a apelatu si tribunalulu din Köln, dupa ce oficiosu s'a constatatú cá principele are numai 60—100,000 fl. venit uanualu, i-a acordatu 36,000 marci pre anu. In motivarea sentintiei se díce, cá femeia, de si de origine cetatiéna de réndu, are dreptulu de a pretinde o sustienere, cum o aveá cá principésa Sulkovsky. Principele a apelatu la tribunalulu imperialu din Berlinu dar' in zadar. Elu trebue se platésca cele 36,000 marci pre fie-care anu. Dar' escentriculu principe s'a mângaiatu iute. S'a casatoritu din nou cu o cantarétia, domnisiór'a Jäger.

Electricitatea intrebuintiata in restaurante. D. Daquin, ingineriu de arte si maiestrii, a pusu electricitatea in serviciulu unui'a dintre cele de-ántáiu birturi din Paris, combinându pentru acestu scopu masinele electrice pentru a spalá buteliile, pentru a sterge cutiteles si chiar' pentru a frecá cu perii parchetele. Aceste masine se potu intrebuintia asemenea pentru illuminata si pentru transportarea fortiei.

Este fórté probabilu cá secolulu viitoriu va purtá, intre alte numiri si pe ace'a de secolulu electricitatii.

Neamu falosu. Acusatululu: „Inaltu tribunalu, rogu a me tractá mai cuviintiosu. Antecessorii mei au fostu ómeni vestiti, originea némului nostru se estinde pâna in seclulu trecutú.“ Presiedintele: „Se afla despre acést'a dóra vre-unu documentu in archivulu statului?“ Acusatululu; acolo nu, inse daca 'ti vei luá ostenéla a cautá vei aflá documente in actele tribunalului criminalu.

Proprietariu, Redactoru respundietoriu si Editoru: **Niculae Fekete Negrutiu.**

Imprimari'a „Aurora“ p A. Tedoranu in Gherl'a.